

[Adolph Sørensen.]

Det vil altså ses, at de nu førte forhandlinger er afviklet langt, langt hurtigere, end sædvane har været; der vil vel også være en og anden — det har der jo været — der vil mene hurtigere, end godt er, og jeg er i virkeligheden ikke helt utilbøjelig til at give disse sidste nogen ret, selvom der afgjort har været arbejdet så intensivt, som det også blev nævnt af venstres ærede ordfører.

Jeg tror, man gør klogt i at erindre sig, at vi med hensyn til denne lov bevæger os på et område, hvor alle ansvarlige har en direkte interesse i, at udviklingen får et roligt forløb, således at der ikke slås noget værdifuldt i stykker af det, der er bygget op gennem 100 år. Dette har også det konservative folkepartis repræsentanter i udvalget stadig holdt sig for øje.

Det spørgsmål har været stillet af os og af andre, om det ikke havde været klogt helt at udskyde en lærlingelovsrevision endnu en årrække. Man havde derved undgået at skabe usikkerhed og uro om hele problemet, havde måske været sparet for den alarmerende nedgang i lærlingeantallet, der er konstateret, og som sidste år udgjorde ikke mindre end 12 pct., på samme tid som der rettelig burde have været konstateret en fremgang på 20 pct. Man havde måske også derved undgået at rejse problemer af økonomisk og anden karakter i en tid, hvor rigeligt med påtrængende opgaver at bruge kræfterne på, både for erhvervslivet og for det offentlige, trænger sig på. Det kan næppe heller bestrides, at uddannelsen af de unge, også dem fra de store årgange, på sagligt forsvarlig vis kunne være forløbet under 1937-lovens bestemmelser med enkelte aktuelle ændringer som f. eks. en ophævelse af gældende afstandsbestemmelser, mulighed for forskoling, en udvidet manuel faglig dagundervisning efter behov og endelig en indføjelse af det under ændringsforslag nr. 58 i betænkningen indeholdte. Forholdet er jo dog det, at Danmark hverken i henseende til uddannelse, til faglig kunnen eller til lærlingelovgivning som sådan er et underudviklet land, tværtimod.

Danske industriarbejdere, håndværkere og handelsfolk hævder sig vist ganske godt sammenlignet med andre lande, og der synes ingen bund i talen om, at vi skulle være inde i en krise med hensyn til ud-

dannelse og faglig dygtighed, som i sig selv kunne begrunde rigoristiske ændringer i det bestående, sådan som det kræves fra visse hold. Men det har imidlertid ligget sådan, at der ikke har været praktisk mulighed for en sådan udskydelse. Tiden, dette mærkelige abstrakte begreb, som vi i virkeligheden selv skaber, kræver, at der stadig skal ske noget, stadig skal stræbes opad og opad mod det, som af nogle anses for toppen. Man glemmer måske nu og da, at risikoen for at brække halsen øges, jo nærmere man kommer tinderne. Jeg tror — det vil jeg gerne have lov til at sige her — jeg tror, at det ville være nyttigt at lovgive i noget mindre omfang, end skik har været i en årrække i det høje ting.

Jeg sagde før, at vi har næret og fortsat nærer betænkkeligheder på enkelte områder. Når mit parti alligevel er gået ind i et forlig om lærlingeloven på trods af disse betænkkeligheder, skyldes det i første række hensynet til ønsket om at medvirke positivt til, at der nu skabes fornøden ro og klare linier for, hvad det medfører for mestrene at indgå kontraktlige læreforhold. Vi nærer det håb, at alene dette, at uvisheden bringes til ophør, i sig selv vil få en gavnlig stigning i lærepladsernes antal til følge, og hermed vil noget meget væsentligt være opnået. Dette håb følger vi op med et ønske om, at læremestrene udover det ganske land på trods af en eventuel opfattelse af, at deres økonomiske og andre forpligtelser forekommer dem ændret til ugunst for dem, alligevel for fagenes egen fremtids, for samfundets og for de unges skyld vil gå ind for en omfattende forøgelse i antallet af gode og sunde lærepladser.

Vi håber altså, at lovforslaget vil blive et led i bestræbelserne for at øge produktiviteten — for der vil jo, som der er sagt, være god brug for samarbejde, for arbejdsro og stabilitet i tiden, der kommer; men også hensynet til at søge opnået bestemte konservative ønsker og ændringer i det oprindelige lovforslag har naturligvis været medbestemmende for vor deltagelse i forliget. Det gælder således et stærkt ønske om, at loven om lærlingeforhold blev delt i to love, en for håndværk og industri og en for handels-, kontor- og butiksfolk og med hver sit lærlingeråd. Allerede i 1937 stillede det konservative folkeparti ændringsforslag herom,